

[Handwritten signature]
20/1/25

Item Code:

947

Participant Code:

513

सांस्कृतिकविकासाय संस्कृतम्

“ भाषासु मधुरा मुख्या
दिव्या जीवर्णभरति ”

संस्कृतभाषाम् अधिकृत्य एकं सुप्रसिद्धं
वचनमेवं । संस्कृतभाषा अस्माकं संस्कृतः
भाषा भवति । भारतस्य विशिष्टः संस्कृतिः
संस्कृतभाषायाम् निहितं भवति । प्राचीनकालेषु
अपि, भारतं संस्कृतभाषा भवति मुख्यभाषा ।
आधुनिककाले, भारतीयसंस्कृतः नाशं संभवति ।
एतत् ननुचितम् । अतः भारतीयसंस्कृतः उद्धारणाय
संस्कृत सांस्कृतिकविकासाय च, संस्कृतम्
अवश्यकम् ।

आदिभाषा भवति संस्कृतम् । अतः
प्राचीनभारतसंस्काराणि अधिकृत्य ग्रन्थाः

ജി. വി. ജി.

Item Code:

947

Participant Code:

513

संस्कृतभाषया विशचितम् । सिन्धुनदीतटसंस्कारः
(अथवा 'डोश्या संस्कारः') एतेषु संस्कारेषु
प्रमुखा भवति । नवां विकसित शालाभरीत्याः
सामुहिकनिबन्धनाः, भरणरीत्याः च, संस्कृत
विशितं भवति । नानि आध्यात्मि, आधुनिकसमये
अपि प्रसक्तं भवति ।

मध्यकाले, संस्कृते, निरवधि रूपे
रचनाः आगच्छन्त । संस्कृतसाहित्यस्य परमान्त
विकासम् एतत् समये आसीत् । कालिदासः, भासः,
श्रीहर्षः अदि प्रमुखाः, संस्कृते, वेदकः रचनाः
अलिखन् । एतत् समयस्य राजभरणं,
सामुहिकावस्थाः अदि विषयाः, एतेषु ग्रन्थेषु
पृथक् पृथक् वर्णनैः वर्णनीयम् ।
कौटिल्यस्य भरणसंबन्धग्रन्थाः, पाणिनेः
व्याकरणसंबन्धीग्रन्थाः, अष्टाध्यायी, चिकित्सार्ण,
आयुर्वेदरीत्याणां प्रतिपादनग्रन्थाः (चरकसंहिता,
सुश्रुतसंहिता, अष्टाङ्गाहृदयं अदि) अदि च



[Handwritten signature]
04 01 25

Item Code:

947

Participant Code:

513

संस्कृतग्रन्थाः प्राचीनभारतस्य सर्वमखिलाणां
वर्णिना कुर्वन्ति । आद्युर्वेदे शोककारणः मुख्यम् ।
"मानापिनागुरुर्देवम्" । स्मृचिचन्द्राः देवस इक्ष्वर्यमनां
नास्ति संस्थमनां पदम् ।

एतानि वाक्यानि प्राचीनभारतस्य
अन्तर्लभ्यं दर्शयन्ति । एकं मानवस्य जीवनं,
किं किं प्रधानं? किं किं वर्जनीयं? अदि प्रश्नाणां
उत्तरं भवन्ति एतानि । एकं सज्जनस्य जीवनशैतिः
कथं? इत्यस्य उत्तरं भवति भारतीयसंस्कृतिः ।
भारतीयपुरुषोऽपि सात्विकगुणस्य प्राधान्यम्
अधिकृत्य बद्धुनि आशयाणि वर्तन्ति ।
बृहल्लोकजीवनस्य परिपूर्णता, अथवा मर्कः
पापमाक्षः भवति भारतीयसंस्कृतेः; परमं
लक्ष्यम् ।

किन्तु आधुनिकसमये अनुचितं
सर्वमस्य विकासं स्पष्टम् ।



63-ാം
കേരള സ്കൂൾ
കലോത്സവം
2025 ജനുവരി 4 മുതൽ 8 ന്നേ
തിരുവനന്തപുരം

Handwritten signature

Item Code:

947

Participant Code:

513

सर्वे, पाश्चात्यसंस्कृतः प्रचाशकाः। प्राचीनसंस्कृतिः,
 नाशस्य सपथं भवति। आधुनिकसमये 'मातापितागुरुः
 देवं' न, किन्तु 'गुगिन् देवं'। साङ्कतिकविद्यायाः
 प्रसारणे, छात्रेष्वपि अधर्मस्य पथं सञ्चरन्ति।
 मातृवन्दनं, पितृवन्दनं, गुरुवन्दनं च केवलं कवेः
 भाषणा इव अचिन्त्यम्। ईश्वरचिन्तायाः अभावः,
 सर्वे, दुष्कर्मेषु व्यापृतः। मातृकवस्तुनि, एकं
 महाभारी। कलासु अपि नीचं ~~पद्यनि~~
 कार्याः। चलच्चित्रगानानां आशयानि बहु कष्टं
 भूय। सर्वे लमागुणस्य व्यापनम्। सामुहिकमाध्यमेषु
 असिक्ताः भवन्ति सर्वजनाः। जंगमदुश्वाण्यैः
 सवनिां कुक्षुः नाशनाथ प्रवर्तनं कुर्वन्ति।

आधुनिककलाकस्य अवस्था कति

अध्यानकं! 2024 वर्षस्य आरम्भेण

'वीटा कालखट्टः' (जन् वीटा) आगच्छति।

'शैशवकालेष्वपि साङ्कतिकविद्या' इति वचनं



63-ാം കേരള സ്കൂൾ കലോത്സവം 2025 ജനുവരി 4 മുതൽ 8 വരെ തിരുവനന്തപുരം

[Handwritten signature]
04/01/25

Item Code:

947

Participant Code:

513

पाथार्थी भवति आस्मिन् काले । एतत् समुद्ध्य
 उद्धारणाय श्रीनाथयणगुरुः प्रवर्त संस्कृतम्
 अवश्यकम् । प्राचीनसंस्कृतः प्रत्यागमनेन,
 निरवधिप्रश्नाणां लघुकर्णं ललितं भवति ।
 एतत् काथयि संस्कृतपठनं अवश्यकम् ।
 प्राचीनग्रन्थाः संस्कृतभाषया विशचितम् । तानि
^{प्राकृतिकानि}
~~प्राकृतिकानि~~ बाल्यकालेष्वपि छात्राणां ~~व्य~~ ●
 मन्वाविकसनं उत्तमरीत्या करणीयं । छात्राः
 भाविकालस्य वरदानाः । तस्य विद्याभ्यासं,
 अत्युत्तमरीत्या करणीयम् । संस्कृतसुभाषितानि
 न केवलं संस्कृतपठनाय, किन्तु जीवितपठनाय
 च सहायकं भवति । 'सुष्ठु भाषितम्' इति सुभाषितम्
 तेषां पठनं ● जीवितान्जमनाय ।

प्राचीनभारतस्य प्रमुखः नूतनाशयानि
 च पाठपुस्तकेषु अवश्यकं । शास्त्ररंगे, आर्यभट्टः
 भास्करः अरि आचार्यः बहूनि काथयिणां
 आविष्करणं कुर्वति स्म । 'आर्यभटीयं' नामकं



[Handwritten signature]
08/01/25

Item Code:

947

Participant Code:

513

ഘോഷിതശാസ്ത്രഗ്രന്ഥം ഗാനാനി, നക്ഷത്രാനി,
ഗാനജ്യാമിതി: , ഗാനനിക്രാണമിതി അഥി കഠിന
വിഷയാനി മലിതശത്യാ വണീയം । അടകടചാർഷ
ശീലാവതീ നാമികാ ഗ്രന്ഥ: ഗാനിതസ്യ ശരണ
അവതരണം । കേരളരാജ്യസ്യ 'സംഗമഗ്രാമമാധവ:' ,
പ്രാചീനകാലഘാപി നിക്രാണമിതി, കലനം, അഥി
ഗാനിതശാസ്ത്രവിഷയാണാം അധികൃത്യ & നിശ്വാധി
സിദ്ധാന്താനാം അവിഷ്കരണം അകുർവ്വത । ചികിത്സാശാ
അധ്യവേദി: അരതസ്യ അമിമാന: । അത: ~~അ~~ പ്രാചീന
അരതസ്യ സംഭാവനാ: അതിവിശാലം അവതി ।

അധുനികകാലം പാശ്ചാത്യ:

പുനർ സംസ്കൃതം: പഠനാർത്ഥം അഗച്ഛന്തി । വിവിധ
നിശ്വാധി
അമിനം അനാ: , സംസ്കൃതം അവേഷണം കുർവ്വന്തി ।
അധ്യവേദി: അപി സുപ്രസിദ്ധം । പ്രമുഖാ: ശാഗചികിത്സാ
വേഷകം അധ്യവേദസ്യ അപയാഗം കുർവ്വന്തി । കാതകൽപ്പ
ചികിത്സാവിധി: അഥി വിവിധ ചികിത്സാശാസ്ത്രം
പുനർ അമുതനം, അഥാപി അകം അൽമുതമം അവതി ।



[Handwritten signature]

Item Code:

947

Participant Code:

513

अस्माकं संस्कृतिः विशालं विशिष्टं च भवति ।
किन्तु क्वं अस्माकं दृष्टिषु भारतीयसंस्कृतिः,
संस्कृतभाषा च, अल्भूतं न । ~~सिद्ध~~ साव्यत्तिकरीत्या
भारतं उन्नतं उन्नतं भवति । किन्तु मानुषिकविकसने,
भारतस्य अवस्था परितापकरं । मनुष्यहत्या,
मतविक्रयः अदि गुरुतरसामुहिकप्रश्नाः अद्यापि
समुद्भू वतीन्ति । तेषां निमज्जिनं क अवश्यकं
अस्ति वा ? अतः समग्रचक्रस्य गमनस्य
परिवर्तनं करणीयं । प्राचीनरीत्याः, निरवाधिह्य
उत्तमं भवन्ति ।

एतत् कालं, कलिचुगाम् ।

अधर्मस्य परमाण्तं रूपं, एतत् समग्र
रूपं शक्यते । संस्कृतः नाशं, धर्मस्य विनाशं
अदि अनुचितकाथिगि, कहुवः भवन्ति ।
एनां ~~अदि~~ अतः एकं कल्की अपि
अवश्यकं । अन्धकारान् एतत् समुद्भूस्य



Handwritten signature and date: 08/01/25

Item Code:

947

Participant Code:

513

संरक्षणं, परिबाधाविकसनं, प्राप्यं भवति ।
एतत् समाजस्य परिवर्तनाय, संस्कृतः
१ पुनरुद्धारणं करणीयं । अतः संस्कृतम्
भवति, एतत् लोकास्य कल्की । संस्कृतमुपभुज्य,
संस्कृतपाठनसाहाय्यं एकं उत्तमं समाजस्य
रूपीकरणं करणीयम् ।

'लोकाः समस्ताः सुखिना भवन्तु'
एतत् वचनस्य साहाय्येन, संस्कृत
सांस्कृतिकविकसनम् च ललितम् । अतः
एकं उच्चितं, उत्तमं लोकाय, संस्कृतस्य
उपयोगेन प्रवर्तनं करणीयम् ।

कलियुगस्य अन्त्यं, संस्कृतस्य
उपयोगेन ।